

ស្តេចក្រោយសីហនុ

ដោយ លី-ខៀប ★ ថ្ងៃទី៣០ វិច្ឆិកា ២០០៣

បើគិតឲ្យជ្រៅ តើអ្វីដែលជាបុព្វហេតុនៃការរលាយរលត់រាជាធិបតេយ្យនៅស្រុកខ្មែរ ? គឺស្តេចសីហនុខ្ពង់រាជ្យ ដែលជាបុព្វហេតុបង្កសង្គ្រាមស៊ីវិល និងមុនគេបំផុត ។ គឺព្រះតែចិត្តលោភលន់អំណាចនិងលោភកិត្តិយសហួសហេតុផង របស់ស្តេចសីហនុនោះហើយ បានជាស្តេចសីហនុដើរតួជាស្តេចផង ហើយជាមេបាត់បង់នយោបាយខ្មែរផង (អាជ្ញាកណ្តាលគេមិនដែលបញ្ចេញយោបល់ថាត្រូវលើកហ៊ុន-សែន ឲ្យធ្វើជាធានាករដ្ឋមន្ត្រីសំរាប់នីតិកាលទី៣ មុនអ្វីកើតឡើងដូច្នេះទេ) ។

ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១៨ មីនា ១៩៧០ ពុំមែនជា<ការកំបាំងឬការរំលាយចោល>នូវរបបរាជាធិបតេយ្យដែលស្តេចសីហនុនិងពួកហែរហាមស្រែកឆោឡោនោះទេ តាមពិតទៅសភាខ្មែរទាំងពីរបានទម្លាក់ស្តេចសីហនុចេញពី <តំណែងប្រមុខរដ្ឋ> ប៉ុណ្ណោះ (ពុំមែនទម្លាក់ស្តេចសីហនុចេញពីព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះឡើយ) ។

នេះគឺជាមេរៀនប្រវត្តិសាស្ត្រក្បៀបប្រាប់ឲ្យដឹងច្បាស់ថា ការវិនាសស្ថាប័នរាជាធិបតេយ្យនោះ វាបណ្តាលមកពីមនុស្សរាជាធិបតេយ្យ ដែលបានទាត់ចោលខ្លួនឯងនូវ ការធានាដល់និរន្តរភាព (la continuité) នៃរាជាធិបតេយ្យនោះតែម្តង ជាពិសេសគឺស្តេចសីហនុ (!)

ទោះជាដួចមុនឆ្នាំ១៩៧៧ ទទួលស្គាល់និងធានាចំពោះវត្តមាននៃស្តេចស្រុកខ្មែរក៏ដោយ ក៏សីហនុគ្មានចង់ឲ្យនរណាសោយរាជ្យទេក្រៅពីលេងសីហនុ ហើយក៏ខែមាត្រដួចមុនឆ្នាំ មិនអាចឲ្យមានស្តេចសោយរាជ្យជាបន្តនៅពេលរាជបល្ល័ង្កទំនេរនោះទេ ។ ដូច្នេះគេអាចប៉ាន់ស្របថាមុនជា ផុតពីសីហនុភ្លាម គឺការកាប់ចាក់រាងស្តេចនាឆ្នាំ ដើមឡើងសោយរាជ្យ ។

□

ចំនួនជាង៣១សតវត្សក្រោយមក...

ថ្មីៗនេះ, ស្តេចសីហនុប្រឹងបង្វិលព្រឹត្តិការណ៍នយោបាយជាតិ ពីខ្មៅទៅស ឬពីសទៅខ្មៅ ដើម្បីព្រះអង្គស្លៀកយករបៀបអូសទាញបញ្ជា<ស្តេចស្នងរាជ្យ>មកធ្វើជាថ្នូរសំរាប់ដូរគ្នា ។ បើព្រះអង្គអាចធ្វើឲ្យសំរេចនូវនយោបាយរបស់មិន-យួន ដែលចង់បានហ៊ុន-សែនបន្តកាន់កាប់អំណាចក្នុងរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៣មែននោះ ជាការតបវិញ ព្រះអង្គចង់ឲ្យគ្រប់ៗគ្នាសុខចិត្តឲ្យព្រះអង្គបានសំរេចសមតាមព្រះរាជហឫទ័យ ។

ដូចគេដឹងស្រាប់រួចមកហើយ, ស្តេចសីហនុមានបញ្ហា<ស្តេចស្នងរាជ្យ> តាំងយូរមកម៉្លេះ ។ មូលហេតុគឺមកពីព្រះអង្គមានប្រពន្ធច្រើនពេកនិងពងចោលនៅពាសទីកន្លែង ។ ព្រះរាជបុត្រាដែលព្រះអង្គពេញចិត្តជាងគេ គឺព្រះអង្គម្ចាស់សំរោតមុន-នាទីថ្មី ។ ព្រះអង្គចង់បានកូននេះ ឡើងកាន់តំណែងជាប្រមុខរដ្ឋ (ស្តេចសីហនុថ្លែងអំពីរឿងនេះ នៅពេលព្រះអង្គជាប្រមុខរដ្ឋ) ។ ជាអកុសល, ព្រះអង្គម្ចាស់នាទីថ្មី ជនចិនកុម្មុយនិស្តនិយមរូបនេះ ក៏ត្រូវស្លាប់នៅក្នុងជំនាន់ខ្មែរក្រហមទៅ ។ ដល់ដូច្នេះទៅ នៅក្នុងចំណោមម្ចាស់ កូន និងក្មួយ ស្តេចសីហនុហាក់ដូចជាមិនពេ-

ញចិត្តនឹងអង្គមួយណាសោះ ។ ការជ្រើសរើសទី២ ប្រហែលព្រះអង្គម្ចាស់សំរោតមុន-សីហមុនី ដែលត្រូវជាកូនរបស់ព្រះអង្គជាមួយអ្នកម្នាងម៉ូនីក ។ ក៏ប៉ុន្តែ ព្រះអង្គម្ចាស់សីហមុនីបានទទួលតបព្រះអង្គជាច្រើនដងរួចមកហើយថា ទ្រង់មិនចង់ស្នងរាជ្យបន្តទេ ហើយសុខចិត្តលើកព្រះរាជបល្ល័ង្កថ្វាយទៅព្រះអង្គម្ចាស់សំរោតមុន-រណបូទិ៍ ដែលត្រូវជាកូនប្រុសប្រពន្ធទី១របស់ស្តេចសីហនុជាមួយអ្នកម្នាង ផាត់-កាញ៉ាល (អ្នកម្នាងផាត់-កាញ៉ាលក្រោយមក បានទៅរៀបការជាមួយលោកចាប-ហ្គត បានកូនប្រុសមួយទៀត ឈ្មោះចាប-ញ៉ាលីវ៉ុធ) ។

ស្តេចសីហនុមិនសព្វព្រះទ័យជាមួយទ្រង់រណបូទិ៍ប៉ុន្មានឡើយ តែការប្រគល់រាជ្យថ្វាយទៅព្រះអង្គម្ចាស់នេះ ក៏មុនជាបង្អួចមានសង្គ្រាមជាមួយព្រះអង្គម្ចាស់មួយចំនួនទៀតពុំខាន ។ ដូច្នេះដំណោះស្រាយមានតែមួយគត់ គឺលើកប្រពន្ធចុងទី១របស់ខ្លួន គឺអ្នកម្នាង Paule Monique Izzu ឲ្យឡើងស្នងរាជ្យបន្ត ឬឲ្យឡើងធ្វើជាធិបតីរបបរាជាធិបតេយ្យ ជំនួសខ្មោចព្រះមាតារបស់ព្រះអង្គ ព្រះមហាក្សត្រីយ៉ាធីស៊ីសុវត្ថិ-កុសមៈនារីវត្ត ។

ព្រះអង្គបានលើកឡើងនូវលេសគ្រប់បែបយ៉ាង ព្រមទាំងដំណើរអញ្ជើញទុក្ខថា ព្រះអង្គមានព្រះជន្ម៧២ព្រះវស្សាហើយ មិនដឹងស្លាប់ថ្ងៃណាទេ... សភាក៏គ្មាន រដ្ឋាភិបាលក៏មិនដឹងកើតពេលណា ក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជបល្ល័ង្កក៏ដឹងជាធរណាខ្លះ ហើយច្បាប់ស្តេចស្នងរាជ្យក៏ពុំបានធ្វើនៅឡើយ ៖ បើដូច្នេះ... បើអត់ពីព្រះអង្គទៅ សម្តេចជា-ស៊ីមនិងឡើងជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទី រួចហើយមហាក្សត្រីមនីសាធីនិងទៅជា <ធិបតីរបបរាជាធិបតេយ្យ> ។ ចំណុចនេះស្តេចសីហនុចង់មានន័យថា ៖ បើមិនយួនបានដូចបំណង, សម្តេចហ៊ុន-សែននឹងបានធ្វើជាធានាករដ្ឋមន្ត្រី, សម្តេចជា-ស៊ីមបានធ្វើជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទី... ព្រះអង្គគ្រាន់តែសុំម៉ូនីកបន្តរាជ្យតែមួយប៉ុណ្ណឹង... មិនបានទេប្ប (??) ។

□

រឿងដែលស្តេចសីហនុមិនខ្វល់អំពល់នោះ គឺប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ។ ព្រះអង្គអត់<ម៉ឺងហ្វូ>ទេ ដល់កាលណាអត់ពីព្រះអង្គទៅ ។ ទោះអាណាប្រជាគុរាស្រ្តចូលចិត្តនឹងប្រពន្ធចុងរបស់ព្រះអង្គក្តី ឬមួយមិនពេញចិត្តក្តី ។ ព្រះអង្គមានមិន មានយួន មានសម្តេចហ៊ុន-សែន មានសម្តេចជា-ស៊ីម ជួយការពារប្រពន្ធចុងនេះរួចទៅហើយ ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញជាច្បាប់គេបង្កើតបានទេតើ ដូចគេលើកព្រះអង្គឲ្យឡើងសោយរាជ្យជាលើកទី២ទៀតអីចឹង សូម្បីតែត្រូវក្បត់នឹងពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួនកាលពីឆ្នាំ១៩៥៥ ដែលថាមិ

គត្រឡប់មកកាន់រាជបល្ល័ង្កវិញដាច់ខាតក៏ដោយ ក៏គេនៅតែលើកថ្វាយ ព្រះអង្គដដែល (ស្តេចសីហនុបានរាជបល្ល័ង្កមកវិញ ក៏ដោយសារថ្ងៃជា មួយមិន-យួន និងបក្សប្រជាជនកម្ពុជា យល់ព្រមឲ្យហ៊ុន-សែនធ្វើជា នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២ និងយល់ព្រមឲ្យបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្តាប់អំណាចជាង ពាក់កណ្តាលជាមួយគណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៉ិច) ។

នៅក្រោយរដ្ឋប្បហារឆ្នាំ១៩៩៧, តើពុំមែនស្តេចសីហនុទេឬ ដែល ប្រហេបត្របាបកាន់ជើងហ៊ុន-សែននិងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រួចវា យប្រហារទៅលើកូនបង្កើតខ្លួនឯង ? ។ ឆរណាៗក៏យល់ដែរ អំពីអាក- ប្បកិរិយារបស់ស្តេចសីហនុនេះ ! រួចបន្ទាប់មកព្រះអង្គក៏បង្ខំទ្រង់រណប ទ្វី ឲ្យបែងចែកអំណាចគ្នាជាមួយហ៊ុន-សែនជាលើកទី២ ។

ឧបមាថា នៅលើកនេះ ស្តេចសីហនុបានសម្រេចព្រះបំណង លើក ព្រះអង្គម្ចាស់នរោត្តម-សីហមុនី ឬលើកប្រពន្ធចុងម្នីនិករបស់ព្រះអង្គឲ្យ ឡើងសោយរាជ្យ... តើហេតុការណ៍នឹងទៅជាយ៉ាងណា ? ។

ដូចយើងបានជ្រាបមិត្តអ្នកអានជាច្រើនដងរួចមកហើយថា ស្តេច ស្នងបន្តរាជ្យក្រោយពីសីហនុ មុខជានឹងមាន<បញ្ហា>ទាំងអស់ ។ មូល-

ហេតុដែលយើងនិយាយដូច្នេះ ពីព្រោះសូម្បីតែស្តេចសីហនុក៏នៅជ្រុ ងោៗ មានពួកមេខ្មែរខ្លះប្រមាថមើលងាយទៅហើយ (ហ៊ុន-សែនធ្លាប់និ យាយថា ខ្លួនមិនចង់ធ្វើស្តេចទេ តែចង់ធ្វើជាអ្នកបង្កើតស្តេច ! ចំណែក រណបទ្វីនិងសម-រង្ស៊ីវិញ នាពេលថ្មីៗនេះ មិនទាំងទៅសុំសួរយោបល់ ព្រះមហាក្សត្រដែលកំពុងគង់រង់ចាំនៅក្នុងស្រុកទេ តែនាំគ្នាធ្វើដំណើរ ចេញក្រៅស្រុក សុំការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលបរទេសទៅវិញ ។ ទាំងអស់ នោះគឺជាការប្រមាថមើលងាយដល់ស្តេចសីហនុខ្លាំងណាស់ !)...ចុះទំរាំ អត់ពីព្រះអង្គទៅ តើឲ្យគេនាំគ្នាដៅគោរព<លត់ក្រាប> កូននិងប្រពន្ធចុង របស់ព្រះទៀតដែរឬទេ ? ជាពិសេសទ្រង់រណបទ្វី (!!)

យើងជឿថា ស្តេចសីហនុចង់ធ្វើ<បាប>កូននិងប្រពន្ធចុងចៀសជា ងជួយលើកឲ្យខ្ពង់ខ្ពស់ (!!) ។ ហើយជាមួយគ្នានេះដែរ បើគណបក្សរា ជាជួយមហ៊ុនស៊ីនប៉ិចរំលាយខ្លួនចូលគ្នាជាមួយគណបក្សសម-រង្ស៊ីដូច ការសន្យារបស់ទ្រង់រណបទ្វីមែន នោះគេប្រហែលនឹងឃើញ<រចបសា ធារណរដ្ឋទី២> ចាប់បដិសន្ធិឡើងទៀងទាត់ (??) ។

★ ព្រះមហាក្សត្រស្លាប់ហើយ ! ជម្លោះព្រះមហាក្សត្រ (!!)

អ្នកម្នាងម៉ូនីកាឆាយនេវ៉ា និមិត្តរូបអនាគតនៃរបបរាជាធិបតេយ្យខ្មែរ?

ដោយ លី-ឡេប ★ ថ្ងៃទី១៦ វិច្ឆិកា ២០០៣

នៅស្រុកខ្មែរ អ្វីៗសុទ្ធតែប្លែកចម្លែក កសិករ ស្រូវ តែការជ្រើសរើសស្តេចស្តេចស្តេចរាជ្យបន្តពីស្តេចសីហនុទៅ ក៏ប្លែកមិនដែលឃើញពីមុនមកដែរ ។

មាត្រាទី១០នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរាជាណាចក្រកម្ពុជាទី២ចែងថា ៖ «របបរាជាធិបតេយ្យជា ជាបបប្រើសតាំង ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់<ឥតមាន>ព្រះរាជអំណាចចាត់តាំងព្រះរាជទាយាទ សំរាប់គ្រងសម្បត្តិឡើយ» ។

មាត្រាទី១២ចែងថា ៖ «នៅពេលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ចូលទីវង្គត ប្រធានរដ្ឋសភាទទួលភារកិច្ចជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទីក្នុងឋានៈជាព្រះរាជាធិបតីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា» ។

Miss Paule Monique IZZI
ភរិយាទី១របស់ស្តេចនរោត្តម-សីហនុ

មាត្រាទី១៨នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា ៖ «ត្រូវបានជ្រើសរើសជាព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សមាជិកនៃព្រះរាជវង្សានុវង្សខ្មែរ ដែលមានព្រះជន្មាយុយ៉ាងតិច៣០ព្រះវស្សា ហើយដែលជាព្រះរាជបញ្ញាញាតិនៃព្រះមហាក្សត្រអង្គជួង ឬព្រះមហាក្សត្រនរោត្តម ឬក៏ព្រះមហាក្សត្រស៊ីសុវត្ថិ ។ មុនចូលគ្រងរាជសម្បត្តិ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ថ្លែងសច្ចាប្រណិធាន ដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៨» ។

★★ មិនទាល់ធ្វើតាមមាត្រាខាងលើនេះ និងបើយោងតាម<រាជសារ>របស់ស្តេចសីហនុដែលយើងបានចុះនៅខាងក្រោម យើងសង្កេតឃើញស្តេចសីហនុកំពុងបន្ថែមទម្ងន់ទ្រង់ថែមទៀត ទៅលើ<វិបត្តិយោបាយខ្មែរបច្ចុប្បន្ន> និងចង់ឆ្លៀតឱកាសពេល<សភាជនីរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ>កំពុងរាំងស្ងួតមិនទាន់ប្រសូត្តចេញជារូបរាងនៅឡើយនេះ ដើម្បីសម្រេចនូវតុល្យភាពរបស់ព្រះអង្គ ដែលបានកុំទុកជាយូរមកហើយនោះ គឺលើអ្នកម្នាង<ម៉ូនីកា>ឲ្យស្មើឋានៈម្តាយរបស់ខ្លួន ធ្វើជា<រាជាធិបតី>បន្តពីព្រះអង្គទៅ និងធ្វើជា<អនាគតនិមិត្តរូបនៃរបបរាជាធិបតេយ្យខ្មែរ> ។

សំនួររបស់យើងសួរថា ៖ បើពួកម្សៅខ្មែរចង់ធ្វើអ្វីស្រេចចិត្ត បំពានលើច្បាប់ឬគិតតែពី<កែច្នៃ>ដើម្បីសំរួលតាមការត្រេកត្រអាលចង់បានរបស់ខ្លួនយ៉ាងនេះ តើអនាគតស្រុកខ្មែរនឹងក្លាយជាយ៉ាងណាទៅ ?

នៅក្រោយប្រជុំកំពូលថ្ងៃទី៥ វិច្ឆិកា ២០០៣, យើងឃើញស្តេចសីហនុមានអាការៈអន្ទះសារយ៉ាងខ្លាំង ទំហំពេញនូវ<រាជសារ>និងអត្ថបទផ្សេងៗគ្នា ព្រមទាំងកៀងពួកមេតណាបក្សនយោបាយខ្មែរដែលឈ្នះឆ្នោត ឲ្យប្រញាប់ប្រញាល់ចូលរួមបង្កើតសភាជនីរដ្ឋាភិបាល ។ ព្រះរាជកាយវិការនិងព្រះរាជបន្ទូលទាំងអស់នោះ ហាក់ដូចជាធ្វើការបង្ខិតបង្ខំទៅលើ<សម្ព័ន្ធភាពអ្នកប្រជាធិបតេយ្យ> ហើយងាកទៅយកចិត្តទុកដាក់លើក្រុមប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងលក្ខណៈ<គំរាមទាស់ដូចរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក> (សូមអានអត្ថបទ<អង្គរប្រឹក្សា>ក្រោមចំណងជើងថា ៖ <ឯងអេះខ្លងអញ-អញអេះខ្លងឯង>) ។ របស់ដែលស្តេចសីហនុចង់ដូរគ្នាជាមួយលោកហ៊ុន-សែន និងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានោះគឺ បើព្រះអង្គជួយលោកហ៊ុន-សែនឲ្យឡើងធ្វើជាធានាករដ្ឋមន្ត្រី... លោកហ៊ុន-សែននឹងត្រូវសុទ្ធចិត្តលើក<ប្រពន្ធចុងទី៦>របស់ព្រះអង្គ ឲ្យឡើងសោយរាជ្យបន្ត (សូមបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សារាជសម្បត្តិទាំង៩នាក់ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានសម្លេងច្រើនជាងគេ) ជាសំណងមកវិញ ។

ព្រះរាជសារថ្ងៃទី១១ វិច្ឆិកា ២០០៣, ស្តេចសីហនុសុំឲ្យគេធ្វើច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសរើសស្តេចស្តេចរាជ្យ ឲ្យមានលក្ខណៈយ៉ាងងាយបំផុត គឺសម្លេងទល់នឹង៩ ចាត់ទុកជាបានការ ។ ការធ្វើច្បាប់យ៉ាងដូច្នេះ ស្តេចសីហនុចង់ឲ្យប្រាកដថា លោកហ៊ុន-សែននឹងគណបក្សប្រជាជនគ្រាន់តែ<អូទេ>ទៅ វាចប់បាត់ទៅហើយ ដោយគ្មានបញ្ហាអ្វីមករាំងស្ទះសោះឡើយ ពោលទោះបីទ្រង់រលាបខ្លីដែលនឹងប្រហែលធ្វើជា<ប្រធានសភា> ចង់បោះជំទាស់ដូចម្តេចក្តី ក៏ពុំអាចប្រឆាំងបានដែរ ។ ការប្រកាសលោកជា-ស៊ីមឲ្យធ្វើជា<ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី> នៅក្នុងពេលអវត្តមានរបស់ព្រះអង្គ គឺជាល្បិចមួយទៀតរបស់ស្តេចសីហនុ ដើម្បីប្រឆាំងទ្រង់រលាបខ្លីឲ្យចេញនៅឆ្ងាយពី<ម្តាយចុង> ឬឲ្យចៀសចេញពីមាត់ជណ្តើររាជបល្ល័ង្ក សូម្បីតែនៅក្បែរក៏មិនអនុញ្ញាតឲ្យដែរ ។

សូមអញ្ជើញអានរាជសាររបស់ស្តេចសីហនុ ៖

រាជសារព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច
ព្រះនរោត្តម-សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ដើម្បីយាយព្រះសង្ឃ និងជនរួមជាតិគ្រប់រូបជាតិគោរព
និងស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៣
សូមក្រាបថ្វាយបង្គំសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរព្រះអង្គ ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះសង្ឃជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
សូមគោរពជនរួមជាតិ បងប្អូន កូនចៅ ចៅទួត ទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ជាទីស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំមានបាបទុក្ខព្រួយកាត់តែខ្លាំងឡើងៗ ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ដោយឃើញថាជនរួមជាតិដែលប្រជារាស្ត្រលោកបានបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣ ជួនអំណាចសព្វគ្រប់ដល់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៉ូច និងគណបក្សសម-រង្ស៊ី សំរាប់ដឹកនាំការពារកសាងរាជាណាចក្រកម្ពុជាទី២ ក៏តែងតាំងធ្វើការតាមបទបញ្ញត្តិរដ្ឋធម្មនុញ្ញពុំកើត ទោះបីសមាជិក សមាជិកាដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមចំនួន១២៣រូបនៃរដ្ឋសភាជាតិគិតកាលទី៣ លោកបានធ្វើសច្ចាប្រណិធានដ៏ឡើងកំពូលនៅប្រាសាទទេវាវិទិច្ឆ័យនាថ្ងៃសៅរ៍ទី៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ ក្រោមអធិបតីភាពនៃទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ និងសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំក៏បានរៀបចំពិធីលៀងសាឃគត្តជាតិក្តិយសនៅថ្ងៃនោះ ជូនអ្នកតំណាងរាស្ត្រទាំង១២៣រូប (មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៉ូច និងគណបក្សសម-រង្ស៊ី) ។

ការដែលជជែកត្រូវធ្វើការជាមួយគ្នាឲ្យមានរដ្ឋសភាថ្មី និងរាជរដ្ឋាភិបាលថ្មីតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ទម្លាប់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស គឺគ្មានបានលទ្ធផលអ្វីសោះ ដោយសារគណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៉ូចនិងគណបក្សសម-រង្ស៊ី ដាក់លក្ខណៈច្រើនលើគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមុននឹងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងរដ្ឋសភាដំណើរការបាន។

សហគមន៍អន្តរជាតិ គណៈប្រតិភូប្រទេសផ្សេងៗគ្នាដែលបានអញ្ជើញមកកាល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំគេបានសំដែងនូវការព្រួយបារម្ភចំពោះវិបត្តិ

យោបាយដោះស្រាយមិនរួចរាល់បច្ចុប្បន្នកាលនេះ ។ គេបានស្នើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំគិតគូរធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមានស្ថិរភាពនយោបាយ ប្រជាពលរដ្ឋលោក រស់នៅសុខសាន្តសួមឲ្យមានរដ្ឋសភាថ្មី និងរាជរដ្ឋាភិបាលថ្មីត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់រដ្ឋ- ធម្មនុញ្ញ ។

រាជាណាចក្រកម្ពុជា ជារដ្ឋឯករាជ្យដែលចាំបាច់ត្រូវមានរាជរដ្ឋាភិបាល ។ វិបត្តិ នយោបាយនិងស្រាយពុំរួចដោយគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច គណបក្សសម-រង្ស៊ី មិនចុះសំរុងជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលចាស់ដែលត្រូវបញ្ចប់អាណត្តិរបស់ខ្លួននោះ ចេះតែនៅបន្តតទៅទៀតពី១ឆ្នាំទៅ១ឆ្នាំ បើការពិភាក្សា គ្នាពុំបានសំរេចរហូតដល់ការបោះឆ្នោតសកលជាថ្មីនៅឆ្នាំ២០០៤ ហើយដែលនឹង បន្តរបៀបនេះតទៅទៀត ។ ការនេះនាំឲ្យប្រជាជាតិយើងអាម៉ាស់អាបំផុតកិត្តិយស កិត្តិសាម ហើយធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋលោករងទុក្ខវេទនាទៅតាមហ្នឹងដែរ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំក្នុងឋានៈជាមហាក្សត្រ ពុំមានសិទ្ធិអំណាចអ្វីទេ មានតែប្រជាពលរដ្ឋដែលលោកជាម្ចាស់វាសនាជាតិ មានអធិបតេយ្យពេញបរិបូណ៌ លោកអាចដឹកនាំជួយពន្យល់គណបក្សផ្សេងៗទាំងបីកុំឲ្យធ្វើខុសពីប្រទេសនានានៅលើសកលលោក ឲ្យមានរដ្ឋសភាថ្មីកើតចេញពីការបោះឆ្នោតជាសកល ដែលជាតិនិងអន្តរជាតិគេទទួលស្គាល់ថាត្រឹមត្រូវ ឲ្យចាប់ផ្តើមធ្វើការងារបំរើប្រជាពលរដ្ឋ ។

បញ្ហាជម្លោះទៀតដែលទាក់ទងនឹងអាយុជីវិតប្រជាជាតិយើងគឺ របបរាជាធិបតេយ្យសម្របសម្រួលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ សម្តេចហ៊ុន-សែនបានមានប្រសាសន៍ថា ៖ មិនត្រូវបំបាត់ចោលនូវរបបរាជាធិបតេយ្យសម្របសម្រួលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ គឺរក្សាដូចមហាប្រទេសចក្រភព អង់គ្លេស មហាប្រទេសជប៉ុន រាជាណាចក្រថៃជាដើម ។

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំសូមអរព្រះគុណព្រះសង្ឃ ជនរួមជាតិ បង ប្អូន កូនចៅ ចៅទួតដែលព្រះមេត្តា មេត្តាមានហឫទ័យស្រឡាញ់រាប់អាន ទុកចិត្ត ចំពោះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំដែលមានជម្លោះយូរៗស្បែកហើយ ។ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម ព្រះសុរាម្រិត ព្រះបិតាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំលោកមានព្រះជន្ម៤៨ព្រះវស្សា ។ ចំណែកព្រះករុណា ព្រះបាទព្រះមុនីវង្ស ជីតាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំមានព្រះជន្ម៤៨ព្រះវស្សា ។ ឥឡូវនេះ តើមហាក្សត្រ នរោត្តម-សីហនុ ដែលមានជម្លោះយូរៗស្បែកហើយ តើអាចមានជម្លោះបានប៉ុន្មានឆ្នាំ ប៉ុន្មានខែ ប៉ុន្មានសប្តាហ៍ ប៉ុន្មានថ្ងៃតទៅមុខទៀត ? បច្ចុប្បន្នកាលនេះ រាជាណាចក្រកម្ពុជាពុំទាន់មានរដ្ឋសភា រាជរដ្ឋាភិបាលថ្មីជាហេតុនាំឲ្យសមាសភាពនៃក្រុមប្រឹក្សារាជសម្បត្តិ (ប្រធានព្រឹទ្ធសភា-ប្រធានរដ្ឋសភា-នាយករដ្ឋមន្ត្រី-សម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ-អនុប្រធានទី១ និងអនុប្រធានទី២នៃព្រឹទ្ធសភា-អនុប្រធានទី១ និងអនុប្រធានទី២នៃរដ្ឋសភា) ពុំមានគ្រប់ចំនួនដែលបានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសមហាក្សត្រថ្មី ។ ឧបមាថាមហាក្សត្រនរោត្តម-សីហនុចូលទីវង្គត់ យើងគ្មានអង្គការស្របច្បាប់ ពោលគឺក្រុមប្រឹក្សារាជសម្បត្តិសំរាប់ជ្រើសរើសមហាក្សត្រថ្មី ដែលផ្ទុយពីសំណូមពររបស់សម្តេចហ៊ុន-សែន គាំទ្ររបបរាជាធិបតេយ្យសម្របសម្រួលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលមានតែនៅលើក្រដាស ។ បើគ្មានមហាក្សត្រ ប្រទេសជាតិនឹងក្លាយទៅជាសាធារណរដ្ឋជាថ្មីឡើងវិញ ។ ឥស្សរជនធំៗក្នុងដងដូចឯកឧត្តមបណ្ឌិតឡៅ-ម៉ុងហៃ ដែលជាអ្នកមានតម្លៃខាងសីលធម៌ ធ្លាប់ប្រឆាំងនឹងនរោត្តម-សីហនុ គាំទ្រសាធារណរដ្ឋខ្មែរមានមតិថា គួររក្សាទុកឲ្យនៅតែដដែលនៅទៀតរបបរាជាធិបតេយ្យសម្របសម្រួលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលជារបបល្អប្រពៃជាបឋមសាធារណរដ្ឋបន្តបន្ទាប់ ដែលកើតមានក្រោយរដ្ឋប្បហារនៃលោកលន់ណុល-សិរីមតៈ (ក្នុងចំណោមរបបសាធារណរដ្ឋដែលប្រទេសជាតិយើងបានប្រទះ របបសាធារណរដ្ឋប៉ុល-ពតធ្ងន់ជាងគេ) ។

តើត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីថែរក្សារបបរាជាធិបតេយ្យនេះ ?
តាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ បើមហាក្សត្រមិនគង់នៅក្នុងប្រទេស សម្តេចជា-ស៊ីមធ្វើជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទីជំនួសមហាក្សត្រ ។
តាមយោបល់ដ៏ស្អប់ស្អែងនៃទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំគួរយើងធ្វើតា

មសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យក្នុងរដ្ឋ ។ គេស្រឡាញ់ឯកឧត្តមមហាសេនាប្រមុខគឹម-ស៊ុលសុងជាទីបំផុត ។ លោកជាបិតាឯករាជ្យ បិតាដោះដោត បិតាស្ថាបនានៃការលូតលាស់គ្រប់វិស័យ ។ លោកសុគតទៅ បុត្រលោកមិនហ៊ានជំនួសបិតាលោកពេញលក្ខណៈទេ ។ ប្រជាជនក្នុងទុកឯកឧត្តម មហាសេនាប្រមុខ គឹម-ស៊ុលសុងនៅរស់ជាអមតៈ ។ កម្ពុជាយើងបើគ្មានរដ្ឋសភាថ្មី រាជរដ្ឋាភិបាលថ្មីគួរធ្វើតាមសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យក្នុងរដ្ឋ ដោយទុកមហាក្សត្រនរោត្តម-សីហនុ ដែលសុគតនៅមានជម្លោះ តែបំពេញភារកិច្ចពុំកើត ដូច្នេះជួនសម្តេចជា-ស៊ីមទទួលភារកិច្ចជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទី បំពេញភារកិច្ចជាបន្តទៀត ។

តើនរណាជាមិត្តរួបរួមរបបរាជាធិបតេយ្យ ?
នៅក្នុងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម នៅពេលដែលព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម-សុរាម្រិតស្តេចចូលទីវង្គត់ ក្រុមប្រឹក្សារាជសម្បត្តិបានជ្រើសរើសនរោត្តម-សីហនុ ឲ្យឡើងគ្រងរាជ្យសម្បត្តិ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំមិនទទួលតាមសំណើនេះ ដូច្នេះគេបានទទួលសម្តេចព្រះមហាក្សត្រិយាធិព្រះកុសមៈ ស៊ីសុវត្ថិសារីរ័ត្ន ព្រះមហេសីព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម-សុរាម្រិត និងជាព្រះមាតាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំទុកព្រះអង្គជាមិត្តរួបរួមនៃបរិយាកាសនៃព្រះរាជបល្ល័ង្ក មកុដិរាជ្យ និងរាជាធិបតេយ្យ ។ គេគោរពនិងទុកព្រះអង្គជាព្រះមាតាជាតិ ជាមិត្តរួបរួមនៃរាជាធិបតេយ្យ ហើយព្រះអង្គទ្រង់មិនកាត់អំណាចទេ ។

ដូច្នេះគួររាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានសម្តេចហ៊ុន-សែនជាប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលព្រះមេត្តាទទួលសម្តេចព្រះរាជអគ្គមហេសីនរោត្តម-មុនីនាថសីហនុ ជាមិត្តរួបរួមនៃរាជាធិបតេយ្យក្នុងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយមឆ្នាំ១៩៦០ ទៅទល់នឹងឆ្នាំ១៩៧៩ មុនរដ្ឋប្បហារលោកលន់ ណុល-សិរីមតៈ ។ សម្តេចព្រះរាជអគ្គមហេសីបានបំរើជាតិមាតុភូមិ ប្រជាពលរដ្ឋដោយស្មោះស្ម័គ្រ សកម្មបំផុត និងមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត ។ ព្រះអង្គចេះរាក់ទាក់គួរសម ថ្នាក់ថ្នម ចេះគោរពព្រះសង្ឃ ហើយដែលប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបទាំងនៅក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេសគេពេញចិត្ត ។ មានតែផ្លូវនេះទេទើបថែរក្សាស្ថិរភាព និរន្តរភាពនៃរាជាធិបតេយ្យយើង ។ សម្តេចព្រះរាជអគ្គមហេសីមិនកាត់អំណាចអ្វីទាំងអស់ ហើយបំរើជាតិក្នុងវិស័យព្រះពុទ្ធសាសនា វិស័យវប្បធម៌ សាសនា វិស័យគ្រឹះសាសនា និងក្នុងវិស័យវប្បធម៌ សង្គមកិច្ច មនុស្សធម៌ជួយកូនចៅកសាងសាលារៀន ផ្ទះពេទ្យ កូនស្ពាន ជីកស្រះ ។ល។

សម្តេចព្រះរាជអគ្គមហេសី គង់ជាមិត្តរួបរួមនៃរាជាធិបតេយ្យមហាជនមានក្រុមប្រឹក្សារាជសម្បត្តិអាចជ្រើសតាំងមហាក្សត្រថ្មី ។ ការជ្រើសរើសនេះ បើទាមទារឲ្យយល់ស្របគ្នាទាំងស្រុងជាឯកច្ឆន្ទទៅលើអង្គស្តេចណាមួយក៏ចេញមិនរួចទេ ។ សព្វថ្ងៃយើងពុំមានច្បាប់ទំលាប់អ្វីទេ គួរយើងយកភាគច្រើនពោលគឺ៥លើ៨ក្នុងចំណោមស្រុប ដោយសុខចិត្តធ្វើតាមច្បាប់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ដោយមិនចាំបាច់បាន២ភាគ៣ ឬ១០០ភាគរយ ។ ការធ្វើបែបនេះយើងអាចចេញរួច បៀសវាងមានគ្រោះថ្នាក់តទៅទៀត ។

តាំងពីគេសម្លាប់សង្គមរាស្ត្រនិយមមក គ្រោះថ្នាក់ធំ គ្រោះថ្នាក់មធ្យម គ្រោះថ្នាក់តូចមានការបាញ់កាប់សម្លាប់គ្នាមិនចេះចប់រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ គួរយើងប្រយ័ត្នប្រយ័ត្នកែកុំឲ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងជីវភាពជាតិយើង ដើម្បីជាឧត្តមប្រយោជន៍ កិត្តិសព្ទ កិត្តិសាមនៃមាតុភូមិកម្ពុជាយើង ដែលមានឈ្មោះថាមាតុភូមិអង្គរ

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំយល់ឃើញថាគួរយើងដើរទៅតាមផ្លូវឲ្យបានស្រួល ឲ្យមានស្ថិរភាព ឲ្យមានអាយុយើងយូរជាអតិបរមា ច្រើនសតវត្សរ៍តទៅមុខទៀតដល់កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហាសក្ការៈស្នេហាលើសជីវិតនៃយើងទាំងអស់គ្នា ។

សូមអរព្រះគុណ អរគុណជាអនេកប្បការ ។
(ព្រះហត្ថលេខា ៖ នរោត្តម-សីហនុ)

គិតទៅស្តេចសីហនុមានមហិច្ឆិតាធំធេងណាស់ ។ កាលសម័យសង្គ្រាមវៀតណាម ដោយព្រះអង្គចង់មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះដូចហ្វូ-ជីមិញ និងចង់ចូលរួមជ័យជំនះជាមួយប្រទេសយួននិងលាវ ទៅលើចក្រពត្តិប្រតិកិរិយាអាមេរិកាំងនៅក្នុងភូមិភាគត្បូងបូព៌ា ស្តេចនេះសុំទិញយកភ្លើងមកដុតផ្ទះឯងនេះឲ្យយ៉ាងសន្តោរសន្តៅ រួចហាក់ទៅចូលរួមដៃជាមួយសង្គ្រាមស្ដីប្ដឹងរដ្ឋបាលជាតិ ។ ព្រះអង្គបានកៀងគរទ័ពពួកយួនបៀកកុង-បៀកណាមខាងជើង ឲ្យហាក់ចូលមកផ្ដួលផ្ដាច់អាហ្វជីវិគជនជាតិខ្ពង់រាប និងបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិខ្មែរសឹងពាយអស់មួយឆតរ ។ ទង្វើនេះក្រោយមកបានធ្វើឲ្យស្រុកខ្មែរក្លាយទៅជា <ទីលាងពិឃាត> ឬក្លាយទៅជាស្ថាននរកលោកិយនៃសតវត្សរ៍ទី២០ ។

ចីរកាល>នៃរាជានិយម ។ បើព្រះមាតាជា<និមិត្តរូបចីរកាល>ទៅហើយ...ចុះប្រពន្ធ
ចុងខ្លួនឯងធ្វើម្ដេចនឹង<ចីរកាល>ពីលើម៉ែទៀតបានទៅ ? ។

នៅក្នុងសៀវភៅរបស់ Justin J Corfield និងលោក Raoul M Jennar ជាមួយជីវប្រវត្តិរបស់អ្នកម្នាងចុះនៅក្នុងwebsite របស់ស្តេចសីហនុ, គេរកឃើញថាខុសគ្នា ។ នៅក្នុងសៀវភៅទាំងពីរសរសេរដូចគ្នាគឺ ថ្ងៃទី៥ ខែមិនា ឆ្នាំ១៩៥៥ ឯនៅក្នុង website គឺខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥២ ។ បានសេចក្តីថា អ្នកទាំងពីរមានកូនមុនរៀបការ ។ រឿងនេះមិនដឹងនរណាភរ ឬនរណាមិយាយការពិតទេ (??) ។

តាមរយៈជីវប្រវត្តិខាងលើ យើងរកមិនឃើញអ្នកម្នាងម៉ូនីចមានឈាមជ័រតំណាងពីរាជវង្សអង្គណាសោះ ។ ដូច្នេះបើអ្នកម្នាងអាចក្លាយជា<ស្តេចស្នងរាជ្យ>បាន នរណាៗក៏អាចក្លាយជា<ស្តេចស្នងរាជ្យ>បានដែរ ដោយគេគ្រាន់តែនាំគ្នាហៅ និងនាំគ្នាកែ<រដ្ឋធម្មនុញ្ញ>តម្រូវតាមប៉ុណ្ណោះ (!!)

។ ការលើកអ្នកម្នាងនេះ ជាអំពើប្រមាថមើលងាយលើព្រះមហាក្សត្រិយានីកុសមៈខ្មាំងណាស់ ដែលព្រះមហាក្សត្រី

មានឈាមជ័រជាក្សត្រផង និងជាព្រះមាតារបស់ស្តេចសីហនុថែមទៀត ។

ដោយធ្លាប់បានឮហ៊ុន-សែននិយាយថា ៖ «ខ្ញុំមិនចង់ធ្វើជាស្តេចទេ..តែជាអ្នកបង្កើតស្តេច!» យើងយល់ថា «វាសមមុខពួកវាជាមួយ»ណាស់ ដែលមានស្តេចខ័យងងឹតច្នេះ ក៏ប៉ុន្តែយើងនៅតែឆ្ងល់ថា ៖ តើហេតុអ្វីបានមានពួកវាជាមួយមន្ទ្រីគាំទ្រស្តេចកូន ហើយឈ្មោះនិងស្តេចខ័... រួចមានពួកវាជាមួយមន្ទ្រីគាំទ្រស្តេចខ័ ហើយប្រឆាំងនឹងស្តេចម៉ែ ជាពិសេសមានពួកវាជាមួយមន្ទ្រីគាំទ្រនោះដែរនិយាយថា ៖ «កុំច្រឡំវិញ...វាជាមួយមហ៊ុនស៊ិនប៉ិចផង...ហើយវាជាមួយព្រះកូណាផ្សឹង!» ។

រួចយើងក៏សុំសួរទៀតថា ៖ ចុះមានរាជាមួយម៉ូនីចដែរឬទេ ?...
?!?! ។២»